

Działalność badawcza i rozwojowa w Polsce w 2015 r.

Wartość nakładów wewnętrznych ogółem na działalność badawczą i rozwojową (GERD) w 2015 r. kształtowała się na poziomie 18 060,7 mln zł, tj. o 11,7% wyższym niż w roku poprzednim. Intensywność prac B+R, czyli udział nakładów wewnętrznych na badania i prace rozwojowe w PKB, wyniosła 1,00% (wobec 0,94% w 2014 r.). Spośród czterech sektorów wykonawczych największy udział w nakładach wewnętrznych na prace B+R poniósł sektor przedsiębiorstw (46,5% nakładów ogółem). W działalności badawczej i rozwojowej (B+R) w 2015 r. zatrudnionych było 157,9 tys. osób, tj. o 2,9% więcej niż przed rokiem.

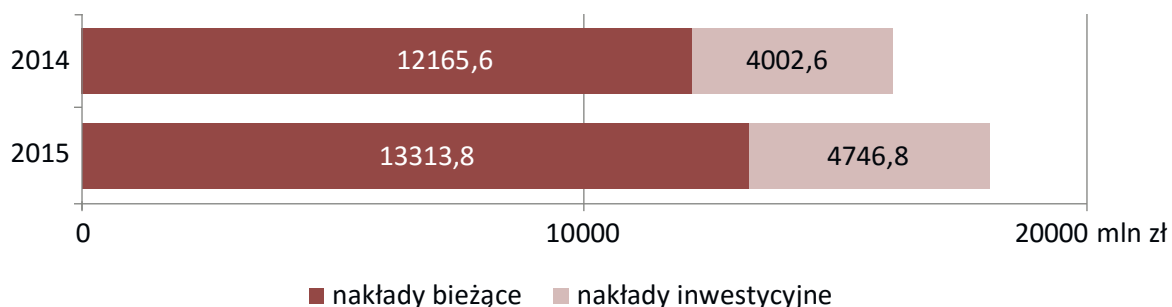
Tablica 1. Wybrane wskaźniki nakładów wewnętrznych na działalność B+R (ceny bieżące)

Wyszczególnienie	2011	2012	2013	2014	2015
Nakłady wewnętrzne na badania i prace rozwojowe (GERD) w mln zł	11 687	14 353	14 424	16 168	18 061
Relacja nakładów wewnętrznych na B+R do PKB w %	0,75	0,88	0,87	0,94	1,00

I. NAKŁADY WEWNĘTRZNE NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ

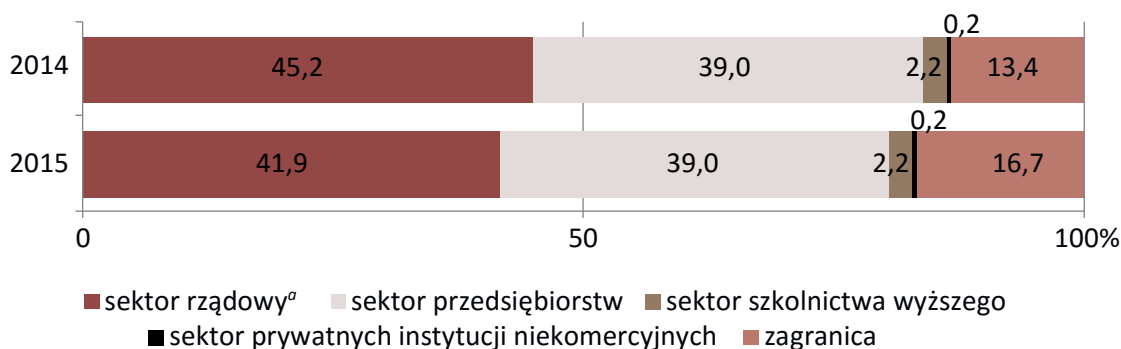
W ramach nakładów wewnętrznych na działalność B+R wyróżniono dwie główne kategorie – nakłady bieżące oraz nakłady inwestycyjne na środki trwałe wykorzystywane w działalności B+R. W 2015 r. w porównaniu z rokiem poprzednim wzrosła wartość nakładów bieżących (o 9,4%) oraz nakładów inwestycyjnych na środki trwałe (o 18,6%).

Wykres 1. Nakłady wewnętrzne na działalność B+R według głównych kategorii nakładów

W 2015 r. podobnie jak w latach poprzednich najwyższy udział w strukturze źródeł finansowania miały środki pochodzące z sektora rządowego. Udział tych środków od 2010 r. systematycznie się zmniejszał i w ciągu pięciu lat obniżył się o 19,1 p. proc. Jednocześnie w okresie tym zaobserwowano systematyczny wzrost udziału sektora przedsiębiorstw w finansowaniu działalności B+R. W 2015 r. z sektora tego pochodziło 39,0% wszystkich nakładów poniesionych przez podmioty prowadzące działalność B+R. W ciągu pięciu lat udział ten wzrósł o 14,6 p. proc.

Wykres 2. Struktura nakładów wewnętrznych na działalność B+R według źródeł finansowania

^a Środki pochodzące z jednostek dysponujących środkami publicznymi (łącznie ze środkami pochodzącymi bezpośrednio z budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego).

W 2015 r. najwyższe nakłady wewnętrzne na działalność B+R, spośród wszystkich sektorów wykonawczych, poniosły podmioty z sektora przedsiębiorstw (46,5%). Wartość nakładów wewnętrznych na badania naukowe i prace rozwojowe poniesionych przez jednostki z tego sektora wzrosła w skali roku o 11,7%.

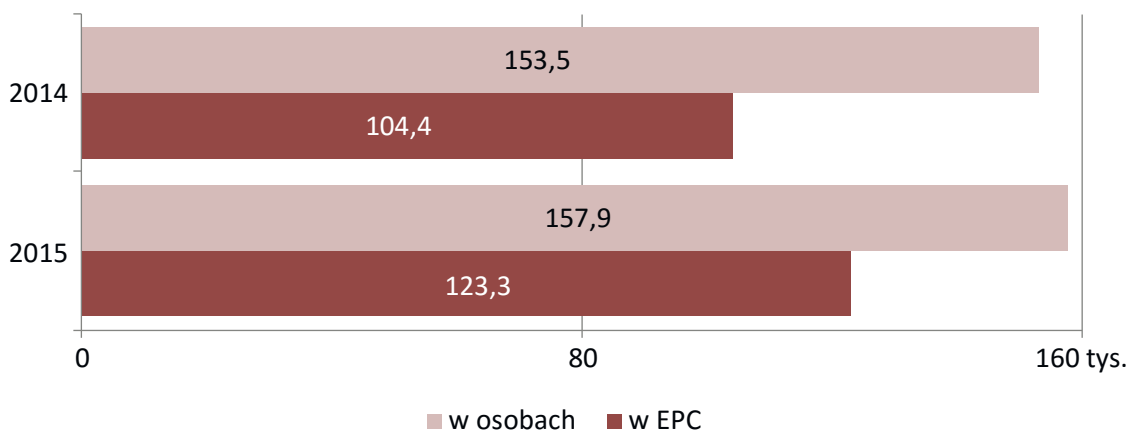
Tablica 2. Nakłady wewnętrzne na działalność B+R według sektorów wykonawczych

Sektory wykonawcze	2014	2015
	w mln zł	
Ogółem	16 168,2	18 060,7
Przedsiębiorstw	7 532,1	8 411,4
Rządowy	3 872,7	4 405,8
Szkolnictwa wyższego	4 714,8	5 215,2
Prywatnych instytucji niekomercyjnych	48,6	28,4

II. PERSONEL W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ

W 2015 r. do personelu w działalności badawczej i rozwojowej zaliczono 157,9 tys. osób (wzrost o 2,9% w stosunku do roku poprzedniego). W personelu B+R 61,6 tys. osób stanowiły kobiety (wzrost o 2,1%). Zatrudnienie w działalności B+R mierzone w ekwiwalentach pełnego czasu pracy w 2015 r. osiągnęło 123,3 tys. EPC i wzrosło o 18,2% w stosunku do roku poprzedniego.

Wykres 3. Personel w działalności B+R

W 2015 r. wskaźnik personelu zaangażowany w badania naukowe i prace rozwojowe na 1000 pracujących wyniósł 9,7 osoby i był nieznacznie wyższy niż w roku poprzednim. Wzrost odnotowano także w wartości wskaźnika pracownicy naukowo-badawczych na 1000 pracujących.

Tablica 3. Wybrane wskaźniki dotyczące personelu B+R

Wyszczególnienie	2011	2012	2013	2014	2015
Personel w działalności B+R na 1000 pracujących ^a	8,6	8,9	9,3	9,6	9,7
Pracownicy naukowo-badawczy na 1000 pracujących ^a	6,2	6,6	7,0	7,2	7,3

^a Na podstawie Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) – w IV kwartale.

W 2015 r. udział badaczy (pracowników naukowo-badawczych) w ogólnej liczbie personelu zaangażowanego w działalność badawczą i rozwojową wyniósł 75,0%. Liczba pracowników naukowo-badawczych w 2015 r. zwiększyła się w stosunku do roku poprzedniego o 2,7%, przy czym w sektorze przedsiębiorstw o 13,5%. Liczba techników i pracowników równorzędnych pracujących przy działalności B+R zmniejszyła się w stosunku do 2014 r. o 1,0%.

Tablica 4. Personel w działalności B+R według sektorów wykonawczych

Sektory	W tys. osób		W tys. EPC	
	2014	2015	2014	2015
Ogółem	153,5	157,9	104,4	123,3
Przedsiębiorstw	43,2	49,0	37,3	56,2
Rządowy	27,6	26,5	22,6	22,1
Szkolnictwa wyższego	82,5	82,3	44,3	45,0
Prywatnych instytucji niekomercyjnych	0,2	0,2	0,2	0,2

W 2015 r. zwiększyła się liczba osób ze stopniem naukowym doktora habilitowanego (o 3,9%) oraz z tytułem profesora (o 1,6%). Nieznacznie zmniejszyła się natomiast (o 1,5%) liczba osób ze stopniem naukowym doktora. W statystykach międzynarodowych porównuje się wskaźnik personelu B+R posiadający co najmniej stopień naukowy doktora; w Polsce w 2015 r. wyniósł on 74,4 tys. osób (wobec 74,2 tys. przed rokiem).

Uwagi metodyczne

1. Informację opracowano na podstawie wyników badań GUS *Działalność badawcza i rozwojowa (B+R)*, przeprowadzonych zgodnie z zaleceniami metodycznymi zawartymi w *Podręczniku Frascati* (2002).

2. Badaniem działalności badawczej i rozwojowej objęto podmioty prowadzące działalność badawczą i rozwojową w sposób ciągły lub doraźny, zlecające wykonanie prac badawczych i rozwojowych oraz asygnujące środki na badania naukowe i prace rozwojowe.

3. W międzynarodowych badaniach nakładów poniesionych na prace B+R stosuje się klasyfikację źródeł pochodzenia środków zgodną z klasyfikacją instytucjonalną według *Podręcznika Frascati* (2002), w ramach której wyróżniono: sektor przedsiębiorstw, sektor rządowy, sektor szkolnictwa wyższego, sektor prywatnych instytucji niekomercyjnych oraz sektor „zagranica”. Klasyfikacja ta obrazuje, z którego sektora instytucjonalnego pochodziły środki pieniężne przeznaczone na finansowanie działalności badawczej i rozwojowej.

4. Spośród sektorów instytucjonalnych wyróżnia się cztery sektory wykonawcze, tj. krajowe grupy podmiotów, w których prowadzone są badania naukowe lub prace rozwojowe: sektor przedsiębiorstw, sektor rządowy, sektor szkolnictwa wyższego oraz sektor prywatnych instytucji niekomercyjnych.

5. Nakłady wewnętrzne to nakłady finansowe poniesione w roku sprawozdawczym wyłącznie na działalność B+R prowadzoną wewnątrz jednostki sprawozdawczej.

6. Do personelu B+R zaliczono wszystkie osoby związane bezpośrednio z działalnością B+R, przeznaczające na tę działalność co najmniej 10% swojego czasu pracy.

7. Liczbę zatrudnionych zaprezentowano w osobach oraz w jednostkach przeliczeniowych – ekwiwalentach pełnego czasu pracy (osobolatach). Jeden ekwiwalent pełnego czasu pracy (EPC) oznacza jeden osoborok poświęcony wyłącznie na działalność B+R.

8. Dokładne wyjaśnienia pojęć zawarto w uwagach metodycznych publikacji *Nauka i technika w 2014 r.*

Opracowanie merytoryczne:
Urząd Statystyczny w Szczecinie
Ośrodek Statystyki Nauki, Techniki, Innowacji
i Społeczeństwa Informacyjnego
Dr Magdalena Mojsiewicz, Marta Sobieraj,
Marta Kałkun
Tel: 91 459 77 09, 91 459 75 83

Rozpowszechnianie:
Rzecznik Prasowy Prezesa GUS
Artur Satora
Tel: 22 608 3475, 22 608 3009
e-mail: rzecznik@stat.gov.pl

Obszar tematyczny Nauka i technika, Społeczeństwo informacyjne:
<http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/nauka-i-technika-spoleczenstwo-informacyjne/>